

WILEŃSKI PRZEGLĄD PRAWNICZY

M I E S I Ą C Z N I K

REDAKCJA i ADMINISTRACJA: Wilno, ul. Ad. Mickiewicza 49 m. 2.

Konto czekowe P. K. O. № 81.610.

Prenumerata roczna 10 zł., półroczna 5 zł., kwartalna 3 zł.

Cena numeru pojedynczego 1 zł.

JAN ŁUCZYWEK adwokat.

Przymusowe ubezpieczenie adwokatury.

Obserwując współczesną ewolucję warunków ekonomicznych, widzimy, iż dotychczasowe czynniki bogactwa ludzi sprowadzają się niemal wyłącznie do pracy. Praca stała się podstawą bytu i źródłem utrzymania jednostki względnie jej rodziny. Utrata tego źródła musi ją strącać na dno nędzy, natomiast zabezpieczenie się we własnym zakresie, przy dzisiejszych warunkach ekonomiczno-gospodarczych, staje się niemożliwym. Przeciętny ekwiwalent dóbr materialnych z trudem zaledwie zaspakaja potrzeby codziennego existenzminimum. Tezauryzacja zaś, ani w kredycie, ani w pieniądzu nie znajduje zdrowego i pewnego oparcia, a wobec czego, na dłuższą metę zawodzi, czyniąc jednostkę w tym kierunku zupełnie bezsilną. Ponieważ jednak każdy pracownik i każda rodzina na utratę tego jedyne go dla siebie źródła zarobkowania jest narażona, a z drugiej strony niedopuszczanie do rozszerzania się nędzy leży w interesie powszechnym, a więc i w interesie społecznym, przeto zabezpieczenie na ten wypadek dalszej egzystencji tychże jednostek jest kwestją natury społecznej. Dlatego też rozwój ubezpieczeń społecznych na wypadek utraty pracy, lub możliwości jej wykonywania, w imię interesu ogólnego zatacza coraz szersze kręgi i obejmuje już dzisiaj znaczną większość warstw pracujących, gdyż rozciąga się ona na wszelką pracę, objętą stosunkami najemnymi lub służbowymi oraz na wszystkie osoby bez różnicy płci i wieku, które w takim stosunku pracy pozostają. Dotychczasowe ubezpieczenia społeczne nie objęły jeszcze pracy niepodpadającej pod stosunki najemne, lub służbowe, w szczególności nie objęły dość licznych rzesz zawodów wolnych, w tej liczbie adwokatury. Wprawdzie Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 listopada 1927 r. o ubezpieczeniu pracowników umysłowych rozciąga obowiązek ubezpieczenia na aplikantów adwokackich i daje możność dobrowolnego kontynuowania tegoż

ubezpieczenia po ustaniu tego obowiązku (art. 9), a więc po ukończeniu aplikantury i zostaniu adwokatem, jednakże rozporządzenie to daje adwokatowi prawo żądania zwolnienia go od obowiązku ubezpieczenia, a kontynuowanie ubezpieczenia po ustaniu obowiązku opiera wyraźnie na zasadach ubezpieczenia prywatnego, uwzględniając ryzyko indywidualne. Jest to więc raczej dobrowolne ubezpieczenie prywatno-prawne, nie zaś oparte na przymusie—ubezpieczenie społeczne. W ten sposób, aczkolwiek konieczność ubezpieczenia adwokata, jako wyłączanie człowieka pracy, podyktowana jest temi samemi przesłankami życiowemi i ekonomiczno-gospodarczemi oraz w zasadzie w tej mierze nie nasuwa żadnej wątpliwości, to jednakże problem ten w dotychczasowem prawie pozytywnem, w płaszczyźnie ubezpieczenia społecznego, opartego na przymusie prawno-publicznym, w rozumieniu Rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 22. III. 1928 roku (poz. 483), wydanego w wykonaniu art. 133 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 26. I. 1928 roku o kontroli ubezpieczeń, wyraźnego rozstrzygnięcia nie znajdował. Dopiero prawo o ustroju adwokatury z dnia 7 października 1932 roku kwestję ubezpieczenia adwokatów porusza i właśnie w tej płaszczyźnie ją ujmuje. Ustawodawca, stawiając adwokatowi wysokie wymagania sumienności i gorliwości w spełnianiu obowiązków swego zawodu nakazał organom adwokatury skreślać z listy między innymi tych adwokatów, którzy, wobec upadku sił fizycznych lub umysłowych, stali się trwale niezdolni do wykonywania zawodu. Zrozumiałą jest rzeczą, iż Ustawodawca, mając na uwadze tężyznę korporacji adwokatury oraz to, iż nie może się ona składać z ludzi, niemogących sprostać jej zadaniom i obowiązkom w płaszczyźnie zawodu, nie miał na myśli starożytnej Sparty. Te same względy interesu korporacji, względy powagi stanu adwokackiego, nie mówiąc już o ogólnych względach humanitarnych, nakazywały troskę o tych ludzi i ich rodziny, którzy życie swoje, siły i zdrowie przede wszystkim na usługach tegoż zawodu zniszczyli. Skoro więc interes adwokatury, jako jednostki publiczno-prawnej wymaga ubezpieczenia każdego jej członka, to zrealizowanie tego interesu musiało zostać ujęte w normach tegoż znaczenia publiczno-prawnego. Dlatego też prawo o ustroju adwokatury do zakresu działania samorządu adwokackiego włącza organizację wzajemnej pomocy (art. 3), przekazując kompetencji organów izb adwokackich uskutecznianie tejże organizacji, a mianowicie walnemu zgromadzeniu adwokatów przez uchwalanie odnośnych statutów (art. 34 p. 4) oraz radzie adwokackiej przez projektowanie i wykonywanie tychże statutów. Widzimy więc, że ustawa przekazała samorządowi adwokackiemu unormowanie ubezpieczenia, nadając unormowaniu temu znaczenie publiczno-prawne, przyczem w art. 27 wskazuje, iż należenie

adwokata do organizacji pomocy, w powyższym trybie powołanej, jest obowiązkiem każdego adwokata, czyli że rozciągnięty zostaje przymus ubezpieczenia. Zwalnia ustawa od obowiązku tylko tego adwokata, który *pobiera emeryturę z innych funduszków*. Fundusz więc wzajemnej pomocy adwokatów ustawa wyraźnie stawia narówni tylko z funduszami emerytalnymi, czyli, że nadaje mu znaczenie takie same, jakie mają inne fundusze, wypłacające emeryturę, to jest oparte na przymusie—fundusze ubezpieczeń społecznych. Należy ponadto mieć na uwadze, że egzekucję świadczeń pieniężnych, nakładanych z tytułu publiczno-prawnego przez wszelkie instytucje prawa publicznego, a więc i przez instytucje adwokatury, jako jednostki samorządu zawodowego, podlegają postępowaniu przymusowemu w administracji, że przeto świadczenia na rzecz funduszków izby adwokackiej temuż przymusowi ulegają i mogą być w tym trybie egzekwowane. W ten sposób ustanowiony został charakter ubezpieczenia adwokatów, jako ubezpieczenia społecznego, niepodpadającego pod ubezpieczenia prywatno-prawne, objęte Rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 26. I. 1928 roku (poz. 64) i wyłączonego z pod kontroli odnośnych państwowych władz nadzorczych, ani też nie będącego prywatną organizacją koleżeńską lub dobroczynnościową.

Daje to ustawową gwarancję systemu i pewności jego trwania, z drugiej strony stwarza bezpieczeństwo świadczeń ubezpieczonych oraz bezpieczeństwo rezerw jako majątku osoby prawno-publicznej. Dotychczasowe szukanie wyjścia przez poszczególne izby adwokackie w rozwiązaniu problemu ubezpieczenia adwokatów przez tworzenie różnorodnych, w każdej izbie odmiennych, instytucyj samopomocowych na zasadach już to systemu koleżeńsko-charytatywnego, już to systemu prywatno-prawnego ubezpieczenia wzajemnego, już to na skójarzonych zasadach obu systemów, a więc instytucyj odrębnych od samorządu adwokatury i o odrębnych organach, odbiegało zupełnie od postulatów ubezpieczenia o charakterze społecznym i dlatego kwestji ubezpieczenia jako takiego na dalszą metę ująć nie zdołało. Aczkolwiek wszystkie statuty tych instytucyj przewidują obowiązkowe należenie wszystkich adwokatów z nielicznymi wyjątkami, to jednak obowiązek ten jest raczej stanem faktycznym niż prawnym. Nie znajduje on wyraźnego ugruntowania w normach publiczno-prawnych i opiera się tylko na solidarności i koleżeńskości, z tem, iż świadczeniom nadaje się charakter wzajemnej pomocy koleżeńskiej, a składki zbierane są w każdym wypadku konieczności przyjsia z pomocą najbliższym zmarłego lub zniedołężniałego kolegi.

Ponieważ w praktyce, wobec rozrostu adwokatury i rozrzućenia jej na znacznych obszarach poszczególnych izb, w tym względie więzy koleżeńskie ulegają rozluźnieniu, zasada po-

wyższa zawodzi i sprowadza się do frazesu. Osiąga się taki skutek, że zaległości na rzecz funduszu wzrastają (w Izbie Warszawskiej wynoszą 700.000 złotych, a w Wileńskiej do niedawna 40 000 zł.), cały ciężar pomocy spada na nieliczne grupy, chcących płacić, co uniemożliwia tworzenie rezerw i przez co fundusze stają się niewypłacalne. Usiłowania w tychże statutach wzmocnienia zasad koleżeńskości oraz zniwelowania charytatywnego charakteru zapomóg, przez uwypuklenie interesu prywatno-prawnego członków instytucji, a mianowicie przez różniczkowanie wysokości składek w uzależnieniu od wieku oraz przez postanowienie wypłacania zapomóg niezależnie od stanu materialnego (statut Izby Lwowskiej i Warszawskiej) nie mogły zaradzić złemu. Tylko oparcie się na zasadach w ścisłym słowa znaczeniu ubezpieczenia społecznego, wychodząc z założenia interesu samorządu adwokatury, jako interesu publicznego, daje właściwą organizację ubezpieczenia. Powierzając tego rodzaju organizację ubezpieczenia samorządowi adwokatury z jednoczesnym przekazaniem temuż samorządowi przedstawicielstwa interesów zawodu, ustawa o ustroju adwokatury obowiązek ubezpieczenia każdego adwokata, jako człowieka — pracy nałożyła na izby adwokackie, rozszerzając w ten sposób krąg ubezpieczeń społecznych. Obowiązek ten ma być skuteczniany przez utworzenie funduszy, opartych na szczególnych statutach, uchwalanych przez walne zgromadzenie izb, oraz administrowanych przez rady adwokackie (art. 34 p. 4 i 37). Jako źródło tworzonego funduszu, ustawa wskazała składki, w tym celu uchwałami izby na adwokatów nakładane oraz grzywny, wymierzane przez sąd dyscyplinarny. Nałożona składka stanowi obowiązek adwokata pod sankcją odpowiedzialności dyscyplinarnej (art. 60). Opierając się w tworzeniu funduszu ubezpieczeniowego na nakładanych składkach, najtrudniejszym jest ustalenie wskaźnika ich wysokości. Nie mając kapitałów zakładowych, podobnie do prywatnych zakładów wzajemnych ubezpieczeń, tembardziej muszą być stwarzane rezerwy kapitałów, które-by zabezpieczały regularność wypłacania świadczeń ubezpieczeniowych oraz dawały możliwość pokrywania strat. Na rezerwy te musi być odpisywana znaczna część składek, szczególnie w pierwszych latach tworzenia funduszy. Dopiero w miarę zwiększania się rezerw, odpisy te będą ulegały zmniejszeniu, kosztem obniżania wysokości składek. Dlatego też nie można wychodzić z założeń kryterjów ubezpieczenia dobrowolnego, opartych na kalkulacjach matematycznych, w ustalaniu dyskontowanego przez obie strony zysku i uwzględniających ryzyko indywidualne. Kryterjum wysokości obciążeń przy ubezpieczeniu przymusowem musi tkwić tylko w możliwościach płatniczych ubezpieczonych i dlatego musi być ono związane z wysokością zarobkowania. Wysokość dochodów osiągniętych z pracy, która, jako źródło tychże do-

chodów, stanowi właściwy przedmiot ubezpieczenia, daje najlepszą w tym kierunku wytyczną. Wreszcie najsprawiedliwszem wogóle w wymierzaniu wszelkich ciężarów publicznych jest uzależnianie ich od dochodów. Konsekwencją każdego ubezpieczenia przymusowego jest pozbawienia ubezpieczonych procentowej części zysków z ich pracy na rzecz tegoż ubezpieczenia. Tworząc więc fundusze przymusowego ubezpieczenia, izba adwokacka winna określić, jaki procent swoich dochodów każdy adwokat obowiązany jest zrzec się na rzecz ubezpieczeniowego funduszu tejże izby i na podstawie tego założenia ustalać składkę. Wykonanie tego rodzaju uchwały przez radę, która posiada dane dochodu adwokata za rok ubiegły, nie nasuwałoby szczególnej trudności. Tylko tą drogą obciążenie adwokatów składkami na rzecz funduszy ubezpieczeniowych, jako świadczeniami natury publicznej jest najwłaściwsze i doprowadza do jedyne go słusznego wskaźnika wysokości tychże składek. Z drugiej strony adwokat w ten sposób obciążony ma możność umieszczania w swoim budżecie danego roku stałej, określonej pozycji rozchodowej.

Kwestja ustosunkowania świadczeń na rzecz ubezpieczonych w zależności od osiągniętych wpływów i tworzonych rezerw oraz doprowadzania ich w najszybszym czasie do świadczeń o znaczeniu uposażenia emerytalnego stanowi kwestję wtórną i przekracza ramę niniejszego artykułu. Należy nadmienić, iż akcja organizacji ubezpieczenia w poszczególnych izbach w najbliższej przyszłości winna być skoordynowana i ujednostajniona, co niewątpliwie dałoby możność szybszego zrealizowania zakreślonych przez ustawę postulatów ubezpieczenia przymusowego, a w szczególności dałoby możność silniejszego zabezpieczenia rezerw. Te ostatnie zadania należą do Naczelnej Rady Adwokackiej, w zakresie działania której leży ustalanie jednolitych zasad wytycznych wykonywania samorządu adwokackiego.

PROJEKT NOWEGO STATUTU FUNDUSZU WZAJEMNEJ POMOCY IZBY ADWOKACKIEJ W WILNIE.

I. Postanowienia ogólne.

§ 1. Na podstawie p. 7 art. 3 i art. 27 Prawa o ustroju adwokatury Izba Adwokacka w Wilnie — mocą statutu niniejszego, tworzy specjalny fundusz ubezpieczenia pod nazwą „Fundusz wzajemnej pomocy adwokatów Izby Adwokackiej w Wilnie“.

§ 2. Celem funduszu jest:

- a) zabezpieczenie adwokatów Izby Adwokackiej w Wilnie, względnie ich rodzin na wypadek skreślenia z listy adwokatów z mocy punktu 1 lub 7 art. 46 prawa o ustroju adwokatury;
- b) udzielanie adwokatom doraźnej pomocy tejże Izby w wypadkach choroby lub w wypadkach, zasługujących na szczególne uwzględnienie.

§ 3. Fundusz wzajemnej pomocy stanowi majątek Izby Adwokackiej w Wilnie, administrowany jest oddzielnie od innych funduszy Izby na zasadach niniejszego statutu i może być użyty wyłącznie na cele, w niniejszym statucie określone.

§ 4. Należenie do Funduszu wzajemnej pomocy stanowi obowiązek każdego adwokata Izby Adwokackiej w Wilnie. Komisja Funduszu zwolni od powyższego obowiązku adwokata, który pobiera emeryturę z innych funduszy i który zgłosi o to pisemny wniosek.

§ 5. Należenie do Funduszu powstaje dla adwokata z dniem uchwały Rady Adwokackiej w Wilnie, zarządzającej wpisaniem na listę adwokatów i ustaje z zachowaniem nabytych na mocy statutu nieniejszego praw, z dniem uprawomocnienia się uchwały Rady Adwokackiej o skreśleniu go z tejże listy.

§ 6. Fundusz wzajemnej pomocy składa się z funduszu rentowego, tworzonego na zaspokojenie świadczeń wymienionych w p. a i b § 29 i funduszu pomocy doraźnej, tworzonego na zaspokojenie świadczeń w p. c § 29. Oba fundusze pod względem finansowym i rachunkowym stanowią dwa odrębne działy, obejmujące wpływy i wydatki odnośnego działu.

II. Dział funduszu rentowego.

§ 7. Fundusz rentowy tworzy się:

- a) z wpisowego oraz jednorazowych składek wyrównawczych;
- b) ze wyciecznych składek: miesięcznych oraz od wypadku skreślenia z listy;
- c) z uzupełniających składek nadzwyczajnych;
- d) z dochodu od istniejących zasobów funduszu;
- e) z wpływów przypadkowych, darowizn i zapisów na ten cel przeznaczonych.

§ 8. Wysokość wpisowego wynosi:

300 złotych dla tych, którzy przed wpisaniem ich na listę adwokatów z listy aplikantów odbywali całą aplikację adwokacką lub łącznie z sądową w okręgu Izby Adwokackiej w Wilnie.

1.200 złotych dla tych, którzy przeszli z innych izb, zawodów lub urzędów.

§ 9. Składka wyrównawcza wynosi 100 złotych za każdy dalszy rok ponad trzydzieści lat wieku adwokata wpisywanego na listę adwokatów z tem, iż nie może ona przekraczać trzech tysięcy złotych.

§ 10. Byli adwokaci Izby adwokackiej w Wilnie przy ponownem wpisaniu na listę, obowiązani są uiszczyć wszystkie składki, które były płatne na rzecz Funduszu, w międzyczasie od daty skreślenia do daty ponownego wpisania, albo wpisowe i składkę wyrównawczą w myśl § 8 i 9.

§ 11. Wpisowe oraz składka wyrównawcza winna być uiszczana w całości, gotówką przed złożeniem ślubowania w myśl art. 12 Prawa o ustroju adwokatury.

§ 12. Składka zwyczajna miesięczna wynosi 8 złotych i winna być uiszczana przed dniem 15-ym każdego miesiąca.

§ 13. Składka zwyczajna od wypadku skreślenia z listy wynosi 20 złotych i ulega uiszczeniu od każdego wypadku skreślenia z listy adwokatów z mocy punktu 1 lub 7 art. 46 Prawa o ustroju adwokatury, przyczem płatną jest w ciągu 10 dni od dnia otrzymania powiadomienia.

§ 14. Składka nadzwyczajna uzupełniająca nałożona zostaje w wypadku powstania deficytu i niemożności pokrycia go przez ściągnięcie składek zwyczajnych.

§ 15. Składkę nadzwyczajną uzupełniająca ustanawia Walne Zgromadzenie Izby na wniosek Rady Adwokackiej.

§ 16. W razie nieuiszczenia którejkolwiek składki w ciągu 3-ch dni ulgowych po terminie, doliczane zostają odsetki w wysokości 1% za każdy rozpoczęty miesiąc.

§ 17. Zaległe składki wraz z odsetkami ulegają egzekucji w drodze postępowania przymusowego w administracji (Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 22.III.1928 r. poz. 342) i w żadnym wypadku nie ulegają umorzeniu.

§ 18. Zaleganie w uiszczaniu składek pociąga za sobą odpowiedzialność dyscyplinarną, ponadto zaleganie pomimo upominania dłużej niż 6 miesięcy pociąga utratę prawa do renty i pomocy doraźnej (p. b i c § 29).

III. Dział funduszu pomocy doraźniej.

§ 19. Fundusz pomocy doraźnej tworzy się:

- a) przez odpisywanie od wpisowego, od składek wyrównawczych, oraz od miesięcznych składek zwyczajnych funduszu rentowego (§ 8, 9 i 12) 10% tychże;
- b) z przekazanych przez Radę Adwokacką części funduszy ogólnych oraz ściągniętych grzywien, wymierzonych przez Sąd Dyscyplinarny;
- c) z darowizn i zapisów na ten cel przeznaczonych i wpływów przypadkowych;
- d) z dochodów od istniejącego zasobu Funduszu pomocy doraźnej.

IV. Fundusz rezerwowy.

§ 20. Na zabezpieczenie regularnego pokrywania świadczeń Funduszu wzajemnej pomocy, oraz na pokrycie strat i nadzwyczajnych wydatków tworzy się fundusz rezerwowy każdego działu.

§ 21. Fundusz rezerwowy danego działu tworzy się przez odpisywanie nie mniej 10% wszelkich wpływów w tym dziale.

§ 22. Fundusz rezerwowy może być dysponowany wyłącznie na mocy uchwały Rady Adwokackiej, powziętej na wniosek Komisji funduszu i jedynie na cele w § 20 przewidziane.

V. Lokowanie kapitałów.

§ 23. Lokowanie kapitałów skutecznia się w imieniu Rady Adwokackiej w Wilnie, dział „Fundusz wzajemnej pomocy”.

§ 24. Kapitały funduszu winny być lokowane w walucie Państwa Polskiego w państwowych lub komunalnych instytucjach bankowych.

§ 25. Rada Adwokacka władna jest w szczególnych wypadkach uchwalić ulokowanie kapitałów Funduszu w walucie obcej lub w papierach procentowych popularnych.

VI. Świadczenia Funduszu wzajemnej pomocy.

§ 26. Świadczenia Funduszu wzajemnej pomocy nie stanowią majątku ubezpieczonych i nie ulegają ich rozrządzeniu, jak również nie ulegają zajęciu na rzecz osób trzecich.

§ 27. Świadczenia Funduszu wzajemnej pomocy skuteczniane są niezależnie od stanu materialnego ubezpieczonego.

§ 28. Z podlegających wypłaceniu uczestnikowi Funduszu świadczeń, potrąca się wszelkie przypadające od niego należności na rzecz Funduszu czy też wogóle na rzecz Izby Adwokackiej.

§ 29. Świadczenia Funduszu wzajemnej pomocy stanowią:

- a) odprawa pośmiertna;
- b) renta i
- c) zapomogi doraźnie.

§ 30. Prawo do odprawy pośmiertnej i renty powstaje po upływie pięciu lat należenia do Funduszu.

§ 31. Wykreślenie uchwałą Rady Adwokackiej z listy adwokatów z mocy § 2, 3, 4, 5 lub 6 art. 46 Prawa o ustroju adwokatury, jeśli uchwała uprawomocniła się przed datą śmierci, powoduje utratę praw z niniejszego Statutu. W wypadkach, zasługujących na uwzględnienie, Komisja Funduszu może przyznać wykreślonemu prawo do otrzymania nie więcej 75% wpłaconych przez niego na rzecz Funduszu wpisowego i składek wyrównawczych.

§ 32. Prawo do odprawy pośmiertnej i do renty przedawnia się w ciągu jednego roku od daty śmierci.

VII. Odprawa pośmiertna.

§ 33. Odprawa pośmiertna wynosi 5.000 złotych i wypłacana jest w sposób następujący: po wypadku śmierci bezpośrednio kwota 2.500 złotych oraz w przeciągu jednego miesiąca od daty śmierci pozostałe 2.500 złotych.

§ 34. Prawo do odprawy pośmiertnej przysługuje: pozostałemu przy życiu małżonkowi, trwającemu do śmierci we wspólności małżeńskiej; dzieciom nieletnim oraz tym z pośród pełnoletnich, które były na utrzymaniu zmarłego w równych między nimi częściach. Przy zbiegu małżonka i dzieci zapomogi dzielą się po połowie.

§ 35. W braku osób, przewidzianych w § 34, prawo do odprawy przysługuje osobom, wskazanym przez zmarłego w deklaracji, złożonej Komisji Funduszu. W braku zaś i tych osób odprawa wypłacona będzie rodzicom zmarłego, o ile pozostawali na jego utrzymaniu.

§ 36. W wypadku, gdy nie pozostanie nikt uprawniony do otrzymania odprawy pośmiertnej, ta ostatnia, po pokryciu rzeczywistych kosztów pogrzebu, przelana zostaje na Fundusz wzajemnej pomocy, dział rentowy.

§ 37. W razie wykreślenia uczestnika Funduszu z listy adwokatów z mocy § 7 art. 46 Prawa o ustroju adwokatury osoby, wymienione w § 34 i 35, nie tracą prawa do odprawy pośmiertnej.

§ 38. W razie śmierci adwokata przed upływem lat pięciu należenia do Funduszu osobom wymienionym w § 34 i 35 wypłacona zostaje kwota w wysokości 500 złotych za każdy pełny rok należenia do Funduszu, niemniej jednak, niż suma wpłacona na rzecz Funduszu wpisowego i składek wyrównawczych.

VIII. Renta.

§ 39. Renta wynosi po 100 złotych plus 10 złotych za każdy pełny rok należenia do Funduszu, nie więcej 300 złotych miesięcznie.

§ 40. Prawo do renty przysługuje: a) osobom, pozostałym po adwokacie skreślonym z listy na skutek śmierci wymienionym w § 34 oraz w 35, o ile te ostatnie pozostawały na utrzymaniu zmarłego; b) uczestnikowi funduszu, wykreślonym z listy adwokatów z mocy p. 7 art. 46 Prawa o ustroju adwokatury oraz pozostałym po nim osobom wymienionym w § 34 i 35, w tych granicach i rozmiarach, w jakich renta ta za życia nie była wykorzystana.

§ 41. Wypłata renty uskuteczniata jest przez okres dwóch lat, poczynając od pierwszego dnia następnego miesiąca po dacie zapadnięcia uchwały Rady Adwokackiej o skreśleniu

z listy. W wyjątkowych wypadkach, o ile zasoby Funduszu na to pozwolą, Komisja Funduszu może przedłużyć wypłatę renty na dalszy rok następny. Dalsze przedłużanie okresu wypłacania renty może nastąpić wyłącznie w drodze uchwały Walnego Zgromadzenia, powziętego na wniosek Rady Adwokackiej.

IX. Pomoce doraźne.

§ 42. Pomoce doraźne uskuteczniane zostają przez udzielenie zapomóg.

§ 43. Zapomogi bywają zwrotne i bezzwrotne. Zapomoga na wypadek choroby uczestnika, stwierdzonej opinią lekarza i pozbawiającej go możliwości zarobkowania, z reguły jest bezzwrotna.

§ 44. Wysokość zapomogi bezzwrotnej określa się na czas utraty zdolności do pracy, nie dłużej niż na 6 miesięcy na zasadach ustalonych w § 39.

§ 45. Komisja Funduszu może uzależnić udzielenie zapomogi zwrotnej od złożenia zabezpieczenia jej zwrotu (§ 2 i 18).

§ 46. Niezwrócenie w terminie udzielonej zapomogi zwrotnej pociąga skutki przewidziane w §§ 16, 17 i 18.

X. Organy Funduszu wzajemnej pomocy.

§ 47. Organami Funduszu są:

- a) Walne Zgromadzenie Adwokatów Izby Adwokackiej w Wilnie powoływane w myśl art. 33 — 36 Prawa o ustroju adwokatury;
- b) Rada adwokacka w Wilnie;
- c) Komisja Funduszu wzajemnej pomocy.

§ 48. Do zakresu działania Walnego Zgromadzenia należy:

- a) zmiana Statutu niniejszego oraz ustalanie świadczeń na rzecz Funduszu;
- b) rozporządzanie majątkiem funduszu oraz ustalanie sposobu likwidacji;
- c) ustalanie sposobu lokowania kapitałów Funduszu poza sposobami, przewidzianymi w §§ 24 i 25;
- d) rozstrzyganie odwołań od decyzji Rady Adwokackiej w myśl § 51;
- e) rozstrzyganie kwestyj niniejszym statutem zastrzeżonych.

§ 49. Do zakresu działania Rady Adwokackiej należy:

- a) wybór członków Komisji Funduszu Wzajemnej Pomocy;
- b) nadzór nad czynnościami Komisji Funduszu;
- c) uchwalanie instrukcyj i regulaminów wewnętrznych dla Komisji Funduszu;
- d) reprezentowanie i zastępowanie Funduszu w zakresie stosowania niniejszego statutu wobec wszystkich władz i urzędów;

- e) skierowywanie spraw w myśli § 18 do Sądu Dyscyplinarnego;
- f) rozstrzyganie wszelkich spraw niniejszym statutem zastrzeżonych;
- g) rozstrzyganie zażaleń od decyzji Komisji Funduszu w myśl § 57.

§ 50. W zakresie swych funkcyj, wskazanych pod p. d § 49 Rada Adwokacka może udzielić upoważnień członkom Komisji Funduszu.

§ 51. Od uchwał Rady Adwokackiej służy odwołanie do Walnego Zgromadzenia.

§ 52. W skład Komisji Funduszu wchodzi: urzędujący Skarbnik Rady Adwokackiej w Wilnie tudzież czterech należących do Funduszu adwokatów, wybieranych przez Radę Adwokacką. Urzędujący Dziekan lub Wicedziekan może uczestniczyć w każdym posiedzeniu Komisji z głosem decydującym.

§ 53. Komisja Funduszu ustanawia w swoim gronie przewodniczącego, zastępcę, skarbnika i sekretarza.

§ 54. Do zakresu działania Komisji Funduszu należy: załatwianie wszelkich bieżących spraw, wynikających z wykonywania niniejszego statutu, a niezastrzeżonych innym organom w szczególności zaś:

- a) prowadzenie i bezpośrednie nadzorowanie rachunkowości Funduszu, rejestru jego członków oraz protokółów jego posiedzeń;
- b) czuwanie nad regularnem ściąganiem składek oraz wszelkich wpłat na rzecz Funduszu;
- c) administrowanie majątkiem Funduszu i czuwanie nad jego całością oraz bezpieczeństwem;
- d) określanie, przyznawanie i uskutecznianie w myśl niniejszego statutu świadczeń na rzecz uczestników Funduszu;
- e) sporządzanie sprawozdań oraz bilansów na Walne Zgromadzenie izby;
- f) przedstawianie Radzie Adwokackiej wniosków w przedmiocie stosowania niniejszego statutu.

§ 55. Wszelkie sprawy załatwiane są na posiedzeniach Komisji, odbywanych regularnie w stałych terminach, przynajmniej dwa razy w miesiącu, za wyjątkiem miesięcy feryj letnich. Niezależnie od tego przewodniczący Komisji może zwołać posiedzenie kiedy uzna za potrzebne. O terminie posiedzeń Komisji powiadomiony zostaje Dziekan Rady Adwokackiej.

§ 56. Uchwały Komisji zapadają większością głosów, przyczem wymagana jest obecność najmniej trzech członków Zarządu, w tej liczbie przewodniczącego lub jego zastępcy. Przy równości głosów, decyduje głos przewodniczącego.

§ 57. Uchwały Komisji ulegają zaskarżeniu w drodze zażalenia do Rady Adwokackiej.

§ 58. Zażalenie nie wstrzymuje wykonania uchwały Komisji, chyba zapadnie w tym przedmiocie decyzja Rady Adwokackiej. Sprzeciw Dziekana Rady wstrzymuje wykonanie uchwały do najbliższego posiedzenia Rady.

§ 59. Rada Adwokacka władna jest każdą nieprawomocną uchwałę Zarządu uchylić z urzędu.

§ 60. Wypisy uprawomocnionych uchwał Komisji w przedmiocie świadczeń uczestników Funduszu oraz wykazy zaległości, stwierdzone przez Dziekana Rady Adwokackiej w Wilnie, iż pretensja prawnie dojrzała do egzekucji, stanowią tytuł egzekucyjny.

§ 61. Komisja Funduszu prowadzi księgi rachunkowe oraz alfabetyczny rejestr członków, ustalone instrukcją Rady Adwokackiej. Księgi Funduszu winne być zamykane na dzień 30 września każdego roku, jak również na ten dzień winno być sporządzane sprawozdanie z działalności funduszu w roku ubiegłym wraz z bilansem.

§ 62. Najpóźniej do dnia 15 października Rada Adwokacka obowiązana jest sprawdzić stan majątkowy Funduszu i przedłożone przez Komisję sprawozdanie wraz z wynikiem jego sprawdzenia wyłożyć w siedzibie Rady dla wglądu uczestników Funduszu.

§ 63. Wszelkie asygnaty, czeki, polecenia wypłat oraz pisma w zakresie dysponowania kapitałami funduszu podpisuje przewodniczący oraz skarbnik Komisji na podstawie upoważnienia w myśl § 50.

§ 64. Każda Uchwała organów Funduszu wzajemnej pomocy, dotycząca praw lub obowiązków w zakresie należenia do funduszu winna być doręczona osobie zainteresowanej w postaci wyciągu z protokołu. Uchwały odmowne doręcza się z uzasadnieniem i pouczeniem o trybie i terminie zaskarżenia.

§ 65. Terminy do zaskarżenia liczą się od dnia doręczenia i wynoszą dni czternaście.

XI. Postanowienia końcowe.

§ 66. Statut niniejszy może być zmieniony kwalifikowaną większością trzech czwartych adwokatów obecnych na Walnym Zgromadzeniu Izby. Tej samej większości wymaga rozwiązanie funduszu i jego likwidacja.

§ 67. Statut niniejszy wchodzi w użycie z dniem 1 grudnia 1933 r.

Orzecznictwo cywilne

Powództwo o zwrot dziecka ślubnego nie może być wytoczone przez matkę bez udziału ojca dziecka.

(Orzeczenie Izby I S. N. z dn. 10.V.1933 r. w spr. Nr. C. I. 192/33).

Z u z a s a d n i e n i a :

z wystąpienia Lizy A. Sąd Okręgowy nakazał odebranie syna jej Jakóba, urodzonego dn. 27 sierpnia 1925 roku z pod władzy i opieki pozwanych małżonków W., którym powódka oddała była na wychowanie rzezonego syna, mającego naówczas 6 miesięcy wieku, z wytoczonego zaś ewentualnie powództwa wzajemnego zasądził na rzecz pozwanych koszt utrzymania i wychowania dziecka powódki, a Sąd Apelacyjny, rozpoznając sprawę z odwołania się pozwanych, wyrok powyższy zatwierdził;

skarga kasacyjna pozwanych zarzuca wyrokowi obrazę art. 164 t. X cz. I Zw. pr. oraz art. 711 U. P. C. powołując się na brak zgody ojca co do odebrania dziecka, szkodę tegoż w razie uwzględnienia żądania powódki oraz bezterminowość powierzenia skarżącym opieki i wychowania;

pogląd Sądu Apelacyjnego, iż powódce, jako matce, służy prawo do odebrania dziecka od skarżących wobec nie stwierdzenia woli ojca, nie biorącego w sprawie udziału, by dziecko nadal pozostało u skarżących, za zgodny z prawem i słuszny poczytany być nie może, albowiem, w myśl przepisów t. X cz. I Zw. pr., władza rodzicielska nad dziećmi w czasie trwającego małżeństwa skupia się przedewszystkiem w ręku ojca, głowy rodziny, który posiada także pewne prawa władzy osobistej względem żony, co zupełnie samodzielne jej stanowisko w rodzinie w znacznej mierze ogranicza skoro więc Sąd podniósł w uzasadnieniu wyroku wysokie zalety opieki skarżących, brak przeświadczenia, iż dziecko znajdzie takąż opiekę u powódki, tudzież wstrząs moralny, jakiemu mogłoby ono ulec w razie oddania go obcej dlań duchowo matce, tem samem płynie stąd konieczność dokonania tylu istotnych zmian w życiu dziecka jedynie z wolą i na życzenie ojca, które w sprawie wcale nie zostało ustalone; okoliczność, iż matka sama oddała dziecko swe na wychowanie skarżącym, nie posiada w tym względzie rozstrzygającego znaczenia, gdyż rzecz dotyczy nie umowy o prawa majątkowe, lecz wyższego nad nie porządku publicznego, który w zakresie praw rodzinnych na pierwszym występuje planie; wreszcie interes dziecka ma znaczenie szczególne według oceny tegoż ojca.

Dopuszczalny jest dowód ze świadków na stwierdzenie zawarcia umowy przyrzeczenia sprzedaży.

Dopuszczalny jest dowód aprobaty po dojściu do pełnoletności aktu zawartego przez niepełnoletniego.

(Orzeczenie Izby I S. N. z dnia 4. IV. 1933 r. w spr. Nr. I. C. 2651/32).

Z u z a s a d n i e n i a :

Józefa i Gustaw B. i Julja B. wystąpili z powództwem przed Sąd Okręgowy w Nowogródku przeciwko Janowi i Boleśławowi Ż., oraz Dominikowi B. o uznanie za nieważną umowy przyrzeczenia sprzedaży, wyrażonej w kwicie zadatkowym („zadatoczna rozpiska“) z dnia 2 stycznia 1921 roku, której mocą Dominik B. przyrzekł sprzedać Janowi Ż. 8 dziesięcin gruntu, jednocześnie oddając takowy w posiadanie nabywcy, Gustaw zaś B. nadpisem na akcie umowę tę aprobował;

Sąd Okręgowy powództwo uwzględnił, Sąd zaś Apelacyjny w Wilnie wyrok ten zatwierdził z zasady, iż akt przyrzeczenia sprzedaży sporządzony został bez udziału powódek, które były współwłaścicielkami sprzedanego gruntu, Gustaw B. w chwili dokonania transakcji był niepełnoletnim (urodził się 10 stycznia 1901 r.); prośbę pozwanych o przeprowadzenie dowodu ze świadków dla stwierdzenia okoliczności, iż powódki, aczkolwiek niewspomniane w kwicie zadatkowym, brały też udział w oddaniu majątku w posiadanie nabywcy, oddalił ze względu na to, że wobec sporządzenia umowy na piśmie, dowód ze świadków nie jest dopuszczalny;

skarżący Jan Ż. słusznie kwestjonuje zasadność tego wyводу; z osnowy twierdzeń pozwanej strony (skarga apelacyjna i dodatkowe podanie) wynika, iż przedmiotem ustaleń świadków miało być nie uzupełnienie umowy pisemnej z dnia 2.I.1921 r., lecz stwierdzenie faktu zawarcia również przez Józefę B. i Julję B. z Janem Ż. umowy przyrzeczenia sprzedaży wspólnego gruntu, która na piśmie wyrażona nie została; wobec zaś tego, że w myśl art. 1 ustawy z 29 lipca 1919 r., która w przypadku ma zastosowanie, umowy przyrzeczenia sprzedaży mogły być zawierane ustnie, dowód ze świadków w celu stwierdzenia tej okoliczności mógł być dopuszczony;

za słuszny należy uznać dalszy zarzut skargi kasacyjnej; jak widać z treści dodatkowego podania z 9 marca 1931 r., złożonego w drugiej instancji pozwani twierdzili, iż Gustaw B. po dojściu do pełnoletności aprobował umowę przyrzeczenia sprzedaży z 2 stycznia 1921 r. i realizował prawa swe, z niej wypływające, przez egzekwowanie w r. 1922 od pozwanego reszty sumy szacunkowej, Sąd zaś prośbę pozwanych o przeprowadzenie dowodu dla stwierdzenia tych okoliczności pominął, co ze względu na doniosłe jej znaczenie stanowi poważne uchybienie.

Tezy z orzeczeń Izby I Sądu Najwyższego.

Działy—skarga o ich zerwanie—konieczność dołączenia do mienia spadkowego majątku wydzielonego przez spadkodawcę za jego życia w postaci wydziału lub posagu.

Art. 1334 t. X cz. I.

Posag z punktu widzenia prawa jest rodzajem wydziału, to znaczy stanowi część spadku, wydzielonego za życia spadkodawcy na rzecz spadkobiercy; przeto słuszne jest przy podziale spadku, celem określenia jego wartości, dołączyć do pozostawionego przez spadkodawcę majątku kwotę, otrzymaną w drodze wydziału lub posagu.

(Z dn. 31.I.1933 r. w spr. Nr. 1. C. 509/32).

Koszty procesu w przypadku dochodzenia w drodze powództwa wierzytelności, która winna być poszukiwana w trybie postępowania klauzulowego.

Art. 161²³ U. P. C.

Z mocy przepisu art. 161²³ w przypadku wystąpienia w drodze spornej zamiast w trybie klauzulowym powód pozbawiony jest tylko prawa do kosztów prowadzenia sprawy (wynagrodzenia za prowadzenie sprawy) od powództwa, które pozwany uznał za słuszne, natomiast nie traci prawa do żądania od pozwanego zwrotu poniesionych kosztów sądowych, czyli opłat sądowych i kosztów postępowania (art. 2 Przep. Tymcz. o koszt. sąd.) w całości. Z przepisu tego nie wynika również możliwość obciążenia powoda obowiązkiem uiszczenia pozwanemu wynagrodzenia za prowadzenie sprawy w pierwszej instancji, gdyż w warunkach, przewidzianych w art. 161²³ U.P.C. nie można poczytywać pozwanego, który uznał roszczenie powoda, za stronę wygrywającą.

(Z dn. 3.II.1933 r. w spr. Nr. I. C. 874/32).

Ocena zeznań świadków.

Art. 411 U. P. C.

W myśl art. 411 U. P. C. nie jest wymagane stwierdzenie przez Sąd dokładności i jasności zeznań świadków, a wystarczające jest uwzględnienie tych przymiotów przy ocenie zeznań.

(Z dn. 27.I.1933 r. w spr. Nr. I. C. 684/32).

Wierzyciel hipoteczny nieegzekwujący, a niedojście dwukrotne licytacji do skutku.

Art. 1175 U. P. C.

Wierzyciel hipoteczny, który nie uczestniczył w egzekucji, nie ma prawa do objęcia na podstawie art. 1175 U. P. C. na

własność nieruchomości, której licytacja dwukrotnie nie doszła do skutku.

(Z dn. 3.III. 1933 r. Nr. I. C. 2606/32).

Prawo ubogich — warunki uzyskania prawa ubogich przez cudzoziemca.

Art. 95 p. 2 Konstytucji Rzplitej Polskiej (Ust. z d. 17.III.1921 r. Dz. Ust. Nr. 44 p. 267) i art. 46 Przep. Tym. o koszt Sąd.

Art. 46 Przep. Tym. o Koszt. Sąd. nie zawiera rygoru, przewidzianego przez art. 95 p. 2 Konstytucji Rzplitej Polskiej, ażeby do uzyskania prawa ubogich niezbędne było obywatelstwo polskie, wystarcza więc, gdy zostanie ustalone, że obywatele polscy w państwie macierzystem obywatela obcego, ubiegającego się o prawo ubogich, również korzystają z prawa ubogich w postępowaniu sądowym.

(Z dn. 3.III.1933 r. w spr, Nr. I. C. 752/32).

Moc obowiązująca względem trzeciego nabywcy warunków, regulujących osobiste stosunki stron niezamieszczonych w wykazie hipotecznym.

Art. 17 — 19 ust. hip.

Okoliczność, iż sporna suma figuruje w wykazie hipotecznym przez zastrzeżenie, jest bez znaczenia dla rozstrzygnięcia kwestji mocy obowiązującej względem trzeciego nabywcy nieruchomości niezamieszczzonego w treści wpisu szczególnego warunku, pod którym dług został zaciągnięty, ponieważ i w tym przypadku trzeciego, zgodnie z art. 17—19 u. hip., obowiązuje tylko zaprojektowana treść wpisu hipotecznego, a nie warunki aktu, regulującego stosunki osobiste stron, biorących w nim udział.

(Z dn. 24.III.1933 r. w spr. Nr. I. C. 1992/32).

Zarzut złej wiary—a wiadomość trzeciego o warunku zamieszczonym w akcie, lecz nieujawnionym w wykazie hipotecznym—bezpodstawność takiego zarzutu.

Art. 19 u. hip.

Wiadomość trzeciego o warunku zamieszczonym w akcie, lecz nieujawnionym w wykazie hipotecznym, nie stanowi jeszcze o jego złej wierze, gdyż rzeczą stron, jeżeli chciały, aby warunek ten obowiązywał nietylko je same, lecz i trzecich, było ujawnić go w treści wpisu do wykazu hipotecznego, trzeci zaś nie ma potrzeby dociekania, z jakiego powodu warunek powyższy ujawniony nie został.

(Z dn. 24.III.1933 r. w spr. Nr. I. C. 1992/32).

Brak obowiązku wydziału hipotecznego uzupełnienia ułożonej przez strony treści, obejmującej mniej niż akt.

Art. 20 u. hip.

Art. 20 u. hip. bynajmniej nie przewiduje, aby wydział hipoteczny miał uzupełniać (poza przypadkami zupełnie oczywistej pomyłki) ułożoną przez strony treść, gdy obejmuje ona mniej niż akt.

(Z dn. 24.III.1933 r. w spr. Nr. I. C. 1992/32).

Uprawnienia zarządu spółki akcyjnej do zapisania kaucji hipotecznej.

Art. 52 Prawa o spółkach akcyjnych (D. U. Nr. 31/28 p. 383) w związku z art. 20 Ust. Hip.

Zarząd spółki akcyjnej jest uprawniony bez zgody walnego zgromadzenia do obciążenia nieruchomości spółki kaucją hipoteczną, gdyż art. 78 Prawa Akcyjnego, stanowiąc, iż zarząd zastępuje spółkę w sądzie i poza sądem, tem samem uznaje zarząd w jego całości za organ spółki, będący wyrazicielem jej woli w stosunkach z osobami trzecimi, i nie podlegający, w myśl art. 81 tegoż Prawa, żadnym ograniczeniom w jego działalności, z wyjątkami, przewidzianymi przez prawo w art. 52 p. 2, 3, 4, które to przepisy, jako wyjątkowe, wykładni rozszerzającej nie ulegają.

(Z dn. 17/24.III.1933 r. w spr. N. I. C. 821/32).

Doręczenie wezwania w postępowaniu spornem w zamieszkaniu obranem w myśl art. 27 U. H.

Art. 27 U. H.

Art. 27 U. H. nie dotyczy przypadków, gdzie doręczenie ma być dokonane w postępowaniu spornem, w którym wierzyciel uczestniczy w charakterze pozwanego, gdyż w tych przypadkach muszą być przestrzegane przepisy procesowe.

(Z dn. 17.III.1933 r. w spr. Nr. I. C. 809/32).

Weksel — brak podpisu wystawcy.

Art. 100 ust. 5 Prawa Wekslowego.

Prawo Wekslowe, mówiąc w art. 100 ust. 5 o odpowiedzialności wekslowej osób, podpisanych na dokumencie, niezawierającym wszystkich cech wekslu własnego, ma na myśli dokument, który wekslem w rozumieniu art. 99 Pr. Weksl. stać się może po zgodnem z wolą wystawcy wypełnieniu, za taki zaś nie może być uważany dokument, nie posiadający cechy najistotniejszej, podpisu wystawcy.

(Z dn. 2.III.1933 r. w spr. Nr. I. C. 688/32).

Upadłość — konieczność wyodrębnienia rzeczy, wchodzącej w skład masy upadłości jako warunek jej odzyskania w naturze.

Art. 581 K. H. i art. 40 Rozp. Prez. Rzplitej o prawie bankowym (Dz. U. Nr. 34 z 1928 r. poz. 321).

Skarga o odzyskanie jest skargą rzeczową, za pomocą której właściciel jakiejś rzeczy domaga się jej zwrotu; w upadłości przysługuje ona właścicielowi o tyle tylko, o ile przedmiot odzyskiwany znajduje się w masie majątkowej upadłego i jest wyodrębniony. Przeważnie sumy pieniężne zainkasowane przez Bank, któremu ogłoszono upadłość, działający w charakterze pełnomocnika, o ile nie zostały przezeń wyodrębnione w naturze dla mocodawcy, będąc z istoty swej rzeczami zamiennymi, wchodzi po zainkasowaniu ich do... masy majątkowej Banku; w ten sposób mocodawca staje się w stosunku do Banku jedynie wierzycielem odpowiedniej sumy; pogląd ten znajduje potwierdzenie w przepisie art. 40 rozp. Prez. Rzplitej o prawie bankowym (Dz. U. Nr. 34/28 poz. 321), który niewypłacone sumy z inkasa traktuje jednakowo z innymi zobowiązaniami banków. (Z dn. 17.III.1933 r. w spr. Nr. I. C. 2211/32).

Art. 2 liczba 1 b ustawy o ochronie lokatorów.

Budynki, o których mowa w art. 2 liczba 1 b ustawy o ochronie lokatorów wyjęte są z pod działania tej ustawy tylko w odniesieniu do osób cywilnych, których zamieszkiwanie jest niedopuszczalne ze względu na interes obrony Państwa. Zasadę prawną postanowiono wpisać do księgi zasad prawnych. (Z dn. 3.VI.1933 r. w spr. Nr. III. 2. C. 497/31).

Pojęcie nędzy wyjątkowej.

Art. 11 ust. 2 lit. a ustawy o ochronie lokatorów.

Tylko nędza wyjątkowa, w chwili powstania zaległości komornego istniejąca, uchyla ujemne skutki, z tą zaległością połączone, nie zaś nędza późniejsza. (Z dn. 29.III.1933 r. w spr. Nr. I. C. 2806/32).

Uprawnienia Kościoła Katolickiego w związku z Konkordatem.

Art. XXIV Konkordatu (Dz. Ust. Nr. 72 r, 1925 poz. 501).

Art. XXIV Konkordatu nie pozbawił Kościoła Katolickiego prawa dochodzenia w drodze sądowej tych majątków, których jest jawnym z wykazu hipotecznego właścicielem, a które przed podpisaniem Konkordatu zostały zagarnięte Kościołowi bez wszelkiej podstawy prawnej, czy to przez Skarb Państwa Polskiego, czy też przez osoby prywatne. (Z dn. 7.II.1933 r. w spr. Nr. I. C. 432/32).

Przerachowanie należności z tytułu czynszu dzierżaw- nego za materiał kolejowy:

*P. b. ust. 1 § 35^a rozp. Prez. Rzplitej z 14. V. 1924 o przera-
chowaniu zobowiązań prywatno-prawnych (Dz. Ust. Nr. 30/1925 r.
p. 213).*

Ponieważ wyliczenie, zamieszczone w p. „b” ust. 1 § 35^a rozp. walor., nie jest wyczerpujące, 50°-wa miara, przewidziana w tym przepisie między innymi dla wierzytelności z tytułu czynszu dzierżawnego za wagony, winna mieć zastosowanie też do należności z tytułu czynszu dzierżawnego za materiał kolejowy (szyny, zwrotnice, podkłady), mającej charakter analogiczny, gdyż również stanowiącej umowne wynagrodzenie za korzystanie z utensyljów kolejowych.

(Z dnia 17.II.1933 r. Nr. I. C. 625/32).

Sposób przejścia na własność Skarbu Państwa majątku, zabranego do czasowego użytku dla celów wojennych.

*Art. 60 rosyjskiej ustawy o świadczeniach wojennych względem
statków z d. 28.VI.1914 r. (Zbiór Ust. i Rozp. Nr. 163).*

Stosownie do art. 60 powołanej ustawy majątek, zabrany do czasowego użytku [dla celów wojennych, przechodzi na własność Skarbu Państwa przez sam fakt zniszczenia, przejście własności nie jest bynajmniej uzależnione ani od uprzedniej wypłaty odszkodowania, ani od zawiadomienia przez władzę, żądającą wykonania świadczenia, władzy portowej.

(Z dn. 17.II.1933 r. w spr. Nr. I. C. 1629/32).

Pracownicy umysłowi — obowiązek objęcia umową warunków pracy.

*Art. 5 Rozp. Prez. Rzplitej z 16.III. 1928 r. o umowie o pracę
pracowników umysłowych (Dz. Ust. p. 323) w zestawieniu z art. 3
Rozp. Prez. Rzplitej z 16.III. 1928 o umowie o pracę robotni-
ków (Dz. Ust. p. 324).*

Warunki pracy pracownika umysłowego nie mogą wpływać ze zwyczajów, przyjętych w przedsiębiorstwie, w którym on jest zatrudniony, lecz winny być stwierdzone odnośną umową.

(Z dn. 22.III.1933 r. w spr. Nr. I. C. 1177/32).

Gratyfikacja wypłacana zwyczajowo.

*Art. 12 rozp. Prez. Rzplitej z 16.III. 1928 o umowie o pracę
pracowników umysłowych (Dz. Ust. p. 323).*

Sam fakt wypłaty przez pewien okres czasu gratyfikacji swym pracownikom nie stwierdza jeszcze, aby pracodawca

zwyczajowo był obowiązany do jej wypłaty, jeśli tylko w jakikolwiek sposób okazywał on, iż ta wypłata jest aktem jego dobrej woli, a nie wykonaniem przez niego zobowiązania.

(Z dn. 15.III.1933 r. w spr. Nr. I. C. 2210/32).

Wypowiedzenie umowy o pracę w czasie urlopu.

Art. 29 rozp. Prez. Rzplitej z 16. III. 28 o umowie o pracę pracowników umysłowych (Dz. Ust. poz. 323).

W związku z kategoriycznym brzmieniem art. 29 rozp. o umowie o pracę pracowników umysł. uznać należy, że tak długo, póki urlop trwa, umowa o pracę nie może być wypowiedziana pracownikowi bez względu na to, czy wypowiedziano ją w ostatnim dniu urlopu, czy też w jakimkolwiek innym jego dniu.

(Z dn. 15 marca 1933 r. w spr. Nr. I. C. 2210/32).

Umysłowi pracownicy—sprostowanie wadliwego wypowiedzenia umowy o pracę.

Art. 29. rozp. Prez. Rzplitej z 16.III.28 o umowie o pracę pracow. umysł.

Z art. 29 rozp. Prez. Rzplitej o umowie o pracę pracowników umysłowych wynika, iż późniejsze sprostowanie niezgodnego z prawem wypowiedzenia pracy jest niedopuszczalne.

(Z dn. 8.II.1933 r. w spr. Nr. I. C. 2186/32).

Ustalenie wysokości odprawy emerytalnej w razie otrzymania zapomóg z Funduszu Bezrobocia.

Art. 13 ustawy o zabezpieczeniu od bezrobocia z d. 18.VII.1924 (Dz. U. Nr. 120/25 poz. 863).

Zapomogi, otrzymane z Funduszu Bezrobocia przez pracownika po zwolnieniu go z pracy, mają znaczenie przy ustalaniu wysokości odprawy emerytalnej, poszukiwanej przez tegoż pracownika.

(Z dn. 30.III.1933 r. Nr. I. C. 1791/32).

Godziny nadliczbowe—konieczność ujawnienia w umowie wynagrodzenia za pracę normalną i nadliczbową.

Art. 16 Ust. z 18.XII.19 r. o czasie pracy w przemyśle i handlu (Dz. U. z 1920 r. Nr. 2 poz. 7).

Ustawa nie zabrania stronom umawiać się o wynagrodzenie za pracę, przekraczającą osiem godzin, wymaga jedynie, ażeby z umowy było widoczne, co pracownik otrzymuje za pracę normalną, a co za godziny nadliczbowe.

(Z dn. 23.III.1933 r. w spr. Nr. I. C. 1513/32, 1514/32 1515/32).

Kasa Chorych — Uprawnienia Okręgowego Urzędu Ubezpieczeń w przedmiocie zmian w regulaminie służbowym Kas Chorych.

Art. 100 Ust. z dn. 19 maja 1920 r. (Dz. U. Nr. 44 poz. 272) o obowiązkowym ubezpieczeniu na wypadek choroby.

Okręgowy Urząd Ubezpieczeń, jako władza nadzorczą Kasy Chorych w myśl art. 100 Ustawy o obowiązkowym ubezpieczeniu na wypadek choroby, uprawniony jest do uchylania postanowień jej regulaminu, wkraczających w dziedzinę finansów i rachunkowości, w przeciwnym bowiem razie wykonywanie kontroli nad gospodarką finansową Kas Chorych byłoby niewykonalne; przeto Sąd ma podstawę prawną do uznania za obowiązujące strony zmiany, dokonane w regulaminie służbowym Kasy Chorych na skutek uchylenia niektórych postanowień tego regulaminu przez władzę nadzorczą. (Z dn. 1.II.1933 r. Nr. I. C. 1161/32 i 1162/32).

Orzecznictwo karne.

Tezy z orzeczeń Izby II Sądu Najwyższego.

Art. 59 k. k.

Przepis art. 59 k. k. nie może być stosowany w wypadku, gdy najniższa granica kary więzienia nie jest oznaczona, a najwyższa wynosi 10 lat.

(Z dn. 20.IV.33 r. w spr. 3 K. 194/33).

Art. 170 k. k.

Dla bytu przestępstwa z art. 170 k. k. konieczne jest ustalenie, że sprawca wiedział, że wiadomość jest fałszywa i zdawał sobie sprawę z tego, że może ona wywołać niepokój publiczny. (Z dn. 2.VI.1933 r. w spr. 4 K. 174/33).

Art. 194 k. k.

1. Dla bytu przestępstwa z art. 194 k. k. jest niezbędnym, by blankiet z cudzym podpisem został świadomie wypełniony na szkodę podpisanego niezgodnie z jego wolą.

2. Wysokość najwyższej sumy, na jaką blankiet wekslowy może opiewać, nie stwarza domniemania prawnego, że podpisujący blankiet zgadzał się na wypełnienie go najwyższą dopuszczalną sumą.

(Z dn. 3.VII.33 r. w spr. 2 K. 233/33).

Art. 255 k. k.

W myśl art. 255 k. k. instytucja, nawet nieposiadająca osobowości prawnej, może być przedmiotem zniewagi.

(Z dn. 13.VI.1933 r. w spr. 4 K. 246/33).

Art. 255 § 2 k. k.

Bezwarunkowa niekaralność zniesławienia, o ile zarzut był prawdziwy, ograniczona została w § 2 art. 255 k. k. do tych jedynie wypadków, gdy nie został on postawiony publicznie, o ile zaś uczyniony został publicznie, dowód prawdy dopuszczony został tylko w wypadku, o ile sprawca działał w obronie uzasadnionego interesu publicznego lub prywatnego. (Z dn. 3.VII.33 r. w spr. 2 K. 470/33).

Art. 256 k. k.

Podmiotową istotę przestępstwa z art. 256 k. k. wyczerpuje świadomość obrazy godności osobistej innej osoby. Jeśli ta świadomość istnieje, to obojętne, czy oskarżony wręcz chciał tę godność osobistą poniżyć, czy też przewidział to następstwo swych słów i na nie się zgodził (art. 14 k. k.). (Z dn. 9.VI.33 r. w spr. 3 K. 412/33).

Art. 256 § 1 k. k.

O ile wyraz „złodziej” wyrzeczony został jako obelga, np. przy wymyślaniu, stanowi obrazę czci z art. 256 § 1 k. k., jeżeli natomiast zwrotu tego użyto nie w celu dotknięcia tylko godności osobistej innej osoby, lecz w takich warunkach, że miał on naświetlić pewne fakty znane osobom prowadzącym rozmowę i nadać tym faktom hańbiące zabarwienie, natenczas przedstawia się jako zniesławienie. (Z dn. 28.IV.33 r. w spr. 4 K. 184/33).

Art. 257 k. k.

1. Przepis § art. 257 k. k., określając warunki zastosowania bądź nadzwyczajnego złagodzenia bądź nawet sędziowskiego darowania kary, nie zawiera tem samem definicji jakiegoś odrębnego przestępstwa.

2. Okoliczność, iż wartość skradzionych przedmiotów wynosiła niewiele, nie charakteryzuje sama przez się czynu, jako wypadku mniejszej wagi, większe bowiem w tym względzie znaczenie mogą mieć okoliczności, dotyczące mentalności i psychiki przestępcy, pobudki działania, stopień rozwoju umysłowego, charakter, dotychczasowy tryb życia, jak nie mniej zachowanie się sprawcy po dokonaniu czynu.

(Z dn. 26.VI.33 r. w spr. 2 K. 414/33).

Art. 258 k. k.

Dla bytu zbrodni z art. 258 k. k. jest niezbędnem, by działanie, zmierzające do odebrania kradzionego mienia, lub pościg nastąpiły bezpośrednio po fakcie zaboru, a zatem między zaborem a użyciem przemocy lub zagrożeniem użycia natychmiastowego gwałtu na osobie musi zachodzić pod względem czasu stosunek określony mianem „in flagranti”.

(Z dn. 20.VII.33 r. w spr. 3 K. 527/33).

Art. 258 i 259 k. k.

Art. 258 k. k., przewidujący działanie ściśle odgraniczone od faktu dokonania lub usiłowania zaboru, przedsięwziętego bez użycia gwałtu, dotyczy wyłącznie czynów, pozostających w związku z zaborem mienia ruchomego, dokonanych w sposób przewidziany w art. 257 k. k.

Istota gwałtu z art. 258 i 259 k. k. stanowi działanie, które może być skierowane przeciw każdej osobie, bez względu na charakter, w jakim występuje, w szczególności dotyczyć może także osoby, będącej świadkiem dokonywanego zaboru lub usiłującej pojmać sprawcę.

(Z dn. 18.V.33 r., w spr. 3 K. 303/33).

Art. 259 i 23 k. k.

Mylne jest zapatrywanie, jakoby usiłowanie rozboju zachodziło jedynie wtedy, gdy napadnięty zostanie wprowadzony w takie położenie przymusowe, które odbiera mu swobodę ruchu i powzięcia woli.

Wszelkie czynności, wyrażające się w oddziaływaniu na cudzą wolę, czy to groźbą obecnego niebezpieczeństwa, czy to przemocą, choćby istotnie swobody ruchów i powzięcia woli nie umożliwiły, wkraczają w dziedzinę wykonania zamiaru przestępnego i uzasadniają przyjęcie usiłowania zamierzonego rozboju.

(Z dn. 12.V.33 r. w spr. 3 K. 278/33).

§ 2 art. 262 k. k.

W każdym poszczególnym wypadku sprzeniewierzenia należy ustalić: 1) tytuł posiadania, czyli stosunek prawny sprawcy do osoby względnie instytucji pokrzywdzonej, 2) fakt przywłaszczenia, czyli postępowanie sprawcy z cudzą rzeczą, tak, jak gdyby była jego własnością i 3) zły zamiar, który powinien obejmować zarówno świadomość sprawcy, że czyni on swoją własnością mienie cudze, jak chęć uczynienia z cudzego mienia swojej własności.

(Z dn. 10.VII. 33 r. w spr. 1 K. 409/33).

Art. 264 k. k.

1. Przez „mienie“ w myśl art. 264 k. k. rozumieć należy całokształt sytuacji majątkowej danej osoby, t. j. ogół praw majątkowych złączonych z pewnym przedmiotem.

2. Przy oszustwie tożsamość osoby pokrzywdzonej i w błąd wprowadzonej nie jest konieczna. Wprowadzenie sędziego w błąd nieprawdziwym zaręczeniem w miejsce przysięgi w celu uchylenia tymczasowego zabezpieczenia powództwa, może stanowić występki z art. 264 k. k.

(Z dn. 13.VI.33 r. w spr. 3 K. 367/33).

Art. 14 ust. 3 ust. o państw. podat. przemysł.

Art. 14, ust. 3, ust. o państw. podatku przemysłowym nie odnosi się do sprzedaży mięsa połączonej z wyрубem.
(Z dn. 17.III.33 r. w spr. 4 K. 87/33).

Art. 23 (zał.) i 8 L. 5 ust. o p. p. p.

Ustawa o państw. podat. przemysł. w znowelizowanym brzmieniu odróżnia rzeźnictwo od wyрубu mięsa, wobec czego prowadzący obydwa te zajęcia jest obowiązany do wykupna dwóch odrębnych świadectw przemysłowych.
(Z dn. 17.III.33 r. w spr. 4 K. 87/33).

Art. 34 ust. o państw. podat. przemysł. (Dz. Ust. poz. 110/32).

Art. 34 ust. o państw. podat. przemysł. nie dotyczy zasad, od których zawisła ocena, czy podatnik posiadał należyte świadectwo i w jaki sposób ujawniono okoliczności uzasadniające dodatkowy wymiar, jest obojętne.
(Z dn. 13.VI.33 r. w spr. 2 K. 380/33).

Art. 39 ust. z 1.VII.1926 r. o opłatach stemplowych (D. U. Nr. 98 p. 570/26).

Dla ustalenia faktu „ofiarowywania na sprzedaż“ znaczków stemplowych wystarcza samo przechowywanie ich w sklepie, przeznaczonym do ich sprzedaży.
(Z dn. 11.V.33 r. w spr. 2 K. 234/33).

Art. 3 k. p. k.

„Res iudicata“ obejmuje czyn tylko o tyle, o ile nie było przeszkody prawnej do poddania go ocenie sądu w całej rozciągłości.
(Z dn. 22.VI.33 r. w spr. 1 K. 378/33).

Art. 44 i 45 k. p. k.

1. Sędzia, do którego odnosi się wyłączenie, nie może brać udziału w powzięciu postanowienia, dotyczącego wyłączenia.

2. Termin zawity wniosku o wyłączenie (art. 45 § 3 k.p.k.) dotyczy wniosków, opartych na przyczynie wyłączenia istniejącej i znanej zgłaszającemu wniosek w czasie, kiedy zachowanie terminu było możliwe.

3. Przekonanie sędziego, oparte na przestudjowaniu akt sprawy, nie może stanowić przyczyny wyłączenia.

4. Przyczynę wyłączenia stanowić mogą natomiast używanie przez sędziego na rozprawie form ironicznych, polemicznych i t. p., które świadczą o zajęciu przez sędziego już zgóry zdecydowanego stanowiska co do kwestyj faktycznych.

5. Gdy w sprawie brał udział sędzia wyłączony, to sąd nie był należyście obsadzony (bezwzględna przyczyna kasacyjna z p. b. art. 514 k. p. k.).

(Z dn. 31.V.33 r. w spr. 2 K. 266/33).

Art. 89 k. p. k.

W myśl k. p. k. w przeciwieństwie do u. p. k. (niemieckiej) obrońca z urzędu jest wyznaczony dla całego toku sprawy, a nie tylko dla jednej instancji.

(Z dn. 12.V.33 r. w spr. 3 K. 280/33).

Art. 110 lit. c/ k. p. k.

Okoliczność, że świadek był badany jako podejrzany o podżeganie lub pomoc w przestępstwie nie ma dla kwestii zaprzysiężenia go żadnego znaczenia, skoro o istnieniu podejrzenia w znaczeniu przepisu art. 110 § 1 c/ k. p. k. decydują fakty, podejrzenie to uzasadniające, nie zaś proceduralne stanowisko, jakie świadek zajmował w toku dochodzenia lub śledztwa.

(Z dn. 30.VI.33 r. w spr. 3 K. 490/33).

Art. 137 k. p. k.

Stwierdzenie przez biegłego niemożności udzielenia kategorycznej odpowiedzi nie stwarza żadnej niejasności, nakładając jedynie na sąd obowiązek rozstrzygnięcia nasuwających się zagadnień w miarę możliwości, na podstawie innych okoliczności ujawnionych na rozprawie.

(Z dn. 3.VII.33 r. w spr. 2 K. 233/33).

Art. 152 k. p. k.

Obraza art. 152 k. p. k., jako odnoszącego się do dochodzenia, lub śledztwa, nie może spowodować uchylenia wyroku.

(Z dn. 30.V.33 r. w spr. 3 K. 340/33).

Art. 238 k. p. k.

Protokół, stanowiący w myśl art. 238 k. p. k. wyłączny dowód zachowania form postępowania, nie może być uznany także za bezwzględny dowód co do istoty dokonywanej czynności a więc co do treści zeznań przesłuchanych osób i złożonych przez nie oświadczeń, w tym względzie stanowi on taki sam dowód jak każdy inny i ulega swobodnej ocenie sądu.

(Z dn. 26.VI.33 r. 3 K. 405/33).

Art. 328 k. p. k.

Art. 328 k. p. k., będąc opartym nie na wyraźnej woli strony, decydującej o wszczęciu i do pewnego stadium o istnieniu procesu, lecz na fikcji jej woli, nie może być rozszerzająco interpretowany, wobec czego nieusprawiedliwione niestawiennictwo oskarżyciela prywatnego można przyjąć tylko wtedy, jeżeli okoliczności, wskazane na wytłumaczenie przyczyny niestawiennictwa, dają podstawę do zasadnego przekonania, że niestawiennictwo wynikło z winy samego oskarżyciela.

(Z dn. 14.III.33 r. w spr. 4 K. 63/33).

Art. 351, 355 w związku z art. 360 k. p. k.

Głosy stron, które następują po zamknięciu przewodu sądowego, nie należą do okoliczności, ujawnionych w toku przewodu sądowego, i nierozważenie ich w wyroku nie stanowi żadnego uchybienia.

(Z dn. 28.VI.33 r. w spr. 2 K. 293/33).

Art. 360 i 379 k. p. k.

Przyjęcie na niekorzyść oskarżonego braku dowodu stanowi obrazę art. 360 i 379 k. p. k.

(Z dn. 19.V.33 r. w spr. 2 K. 291/33).

Art. 360 i 379 w związku z art. 486 k. p. k.

Treść wyводу apelacji nie może stanowić materiału dowodowego w sprawie.

(Z dn. 19.V.33 r. w spr. 2 K. 290/33).

Art. 537 k. p. k. w związku z p. a) art. 500 k. p. k.

1. Przepis p. a) art. 500 k. p. k. stanowi granicę, poza którą sąd odwoławczy nie może wyjść nawet w razie uchylecia poprzedniego wyroku II instancji (art. 537 k. p. k.).

2. Przyjęcie łagodniejszej kwalifikacji nie uzasadnia konieczności złagodzenia kary, która mieści się w granicach nowej kwalifikacji.

(Z dn. 9.VI.33 r. 3 K. 388/33).

Art. 602 k. p. k.

Okoliczności, które w myśl art. 602 k. p. k. zdolne są spowodować wznowienie postępowania, muszą mieć moc takiego dowodu, któryby z logiczną konsekwencją wyłączał zasadność ustaleń, na których oparto wyrok.

(Z dn. 11.V.33 r. w spr. 3 K. 12/33).

P. 3 art. 24 prawa o ustroju adwokatury (D. U. p. 733 Nr. 86 r. 1932).

Zezwolenie składu sądzącego, przewidziane w p. 3 art. 24 prawa o ustroju adwokatury (D. U. p. 733 Nr. 86 r. 1932) nie jest potrzebne, gdy przestępstwo (prócz w trybie prywatnoskargowym) może być niezależnie od pokrzywdzonego ścigane z urzędu bez czyjegokolwiek wniosku, lub na wnioski władzy przełożonej znieważonego urzędnika.

(Z dn. 31.V.33 r. w spr. 3 K. 318/33).

Art. 24 pr. o ustr. adw.

Za nadużycie wolności przy wykonywaniu czynności zawodowych, stanowiące ściganą z oskarżenia prywatnego zniewagę, popełnione nie na szkodę strony, jej zastępcy, świadka lub biegłego, a na szkodę innych osób, adwokat odpowiada jak za zwykłe przestępstwo przed powszechnym sądem karnym.

(Z dn. 2.V.33 r. w spr. 4 K. 193/33).

KRONIKA.

Walne Zgromadzenie Adwokatów. Zwyczajne Walne Zgromadzenie Adwokatów Okręgu Sądu Apelacyjnego w Wilnie odbędzie się dnia 19 listopada 1933 r. o godz. 10-iej w lokalu Rady, gmach Sądów.

W myśl art. 33 p. 4 Prawa o Ustroju Adwokatury (Dz. Ustaw Nr. 86 poz. 733) nieprzybycie na Walne Zgromadzenie bez dostatecznego usprawiedliwienia się w ciągu ośmiu dni po terminie Zgromadzenia pociąga za sobą karę porządkową w wysokości do stu złotych.

WOKANDA

spraw, wyznaczonych na posiedzenie jawne Izby Cywilnej Sekcji I-ej Sądu Najwyższego.

Na dzień 8 listopada 1933 r. o godz. 10 rano.

S P R A W Y:

1. 1606/33. Andrzeja Szlachoty p-ko Wasilisie Orabiej i in. o spadek. Referent: Sędzia W. Kondratowicz.
2. 2649/32. Paraskiewy Jakimukówny p-ko Skarbowi Państwa o 7.500 zł. Referent: Sędzia W. Łukaszewicz.
3. 2000/32. Jana Gawrońskiego z Ireną Godarską o straty. Referent: Sędzia A. Waśkowski.
4. 2035/32. Justyny Suszy, kurat. nad funduszem zagin. Wincentego Suszy z Ewą Azarkiewiczową o prawo własności do ziemi Referent: Sędzia W. Kondratowicz.
5. 1829/33. Faustyny Podoskiej z Bankiem Ziemiańskim w likwidacji o unieważnienia aktu. Referent: Sędzia W. Łukaszewicz.
6. 67/33. Aleksandra Lebedzińskiego z Władysławem Lebedzińskim o działły. Referent: Sędzia A. Waśkowski.
7. 2602/32. Sergjusza Jaroszewicza p-ko Aleksandrowi Jarpowiczowi o wyłączenie z posiadania łąki. Referent: Sędzia W. Łukaszewicz.
8. 2950/32. Stanisława Jurczyka z Romanem Jurczykiem o prawo wspólnej własności do spadku. Referent: Sędzia A. Waśkowski.
9. 1807/33. Włodzimierza Niedźwiedzia z Izydorem Skobłą o eksmisję. Referent: Sędzia W. Łukaszewicz.
10. 2022/32. Mikołaja Bortnika p-ko Konstantemu Pankiewiczowi i in. o przyznanie prawa do połowy majątności spadkowej. Referent: Sędzia A. Waśkowski.
11. 542/33. Anny Burby i in. p-ko Marji Parfaniuk i in. o własność gruntu. Referent: Sędzia W. Łukaszewicz.
12. 2002/32. Marji Bujkowej, kurat. nad fundusz. zagin. Eljasza Szpaka p-ko Wiktorowi Szpakowi i in. o odebranie z posiadania ziemi. Referent: Sędzia A. Waśkowski.
13. 642/33. Skarbu Państwa w przedmiocie zatwierdzenia wniosku Władysława Wróblewskiego w księdze wieczystej nieruchomości Nr. hip. 11/8 Nr. rep. hip. 74. Referent: Sędzia W. Kondratowicz.

Na dzień 14 listopada 1933 r. o godz 10 rano.

S P R A W Y:

1. 2149/32. Paraski Wójtowicz i in. z Aleksandrą Djaczyszyn i in. o ziemię. Referent: Sędzia W. Kondratowicz.
2. 2062/32. Józefa Masłowskiego i in. z Stefanją Sołomiankową o uznanie aktu kupna-sprzedaży za nieobowiązujący. Referent: Sędzia W. Łukaszewicz
3. 2090/32. Pauliny Drabiuk i in. z Antoniną Pietrasiuk o majątek spadkowy. Referent: Sędzia B. Niewiarowski.
4. 2190/32. Piotra Bazalickiego i in.. dział. w imieniu Gromady Chrześcijańskiej m. Turzyska p-ko Ruchli i Uszerowi Roifom o ziemię i eksmisję z budynków Referent: Sędzia W. Kondratowicz.
5. 2147/32. Stanisława Chaińskiego z Marją Dawidowicz o dopuszczenie do wspólnego władania ziemi. Referent: Sędzia W. Łukaszewicz.
6. 2754/32. Skarbu Państwa p-ko Bronisławowi Liszewskiemu i in. o należność za drzewo. Referent: Sędzia B. Niewiarowski.
7. 2057/32. Eudokji Mikoluk p-ko Marji Kryško i in. o własność i wyłączenie gruntu. Referent: Sędzia W. Łukaszewicz.
8. 2081/32. Skarbu Państwa i in. z Aliną Stankiewiczową o zwolnienie od licytacji i umorzenie post. egzek. Referent: Sędzia B. Niewiarowski.
9. 2099/32. Wincentego Żuka i in. z Jadwigą Morozową o spadek Referent: Sędzia W. Łukaszewicz.
10. 2129/32. Tymoteusza Kwiatkowskiego z Maurycym Dulskim o 10,512 zł. 40 gr. Referent: Sędzia B. Niewiarowski.
11. 2063/32. Józefa Tumiłowicza p-ko Wincentemu Tumiłowiczowi o prawo spadkowe. Referent: Sędzia W. Łukaszewicz.
12. 2083/32. Emilji Szatkiewicz i in. p-ko Maciejowi Szatkiewiczowi o przywrócenie zakłóconego posiadania. Referent: Sędzia B. Niewiarowski.

OBWIESZCZENIA.

Pisarz Hipoteczny przy Sądzie Okręgowym w Wilnie obwieszcza, że niżej wyszczególnione nieruchomości wywołane zostały do regulacji pierwiastkowej:

Na dzień 16 lutego 1934 r.

1. Nieruchomość w mieście Wilnie przy ulicy Moniuszki Nr. 19 i Gedyminowskiej Nr. 40, o powierzchni 1771,25 mtr. kw., czyli 389,11 sąż. kw., należąca do zaginionej Marji Kozłowej Nr. hip. 15651.
2. Nieruchomość w mieście Wilnie przy ulicy Adama Mickiewicza, pod Nr. 6, o powierzchni 500 mtr. kw., otrzymana przez „Fundację im. Stanisława i Józefa Montwiłłów dla rozwoju prywatnych instytucyj dobroczynnych i użytku ogólnego w drodze darowizny od Józefa Montwiłła. Nr. Hip. 15649.
3. Nieruchomość w mieście Wilnie przy ulicy Witebskiej pod Nr. 21 o powierzchni 10864,75 mtr. kw., nabyta przez fundację im. Stanisława i Józefa Montwiłłów dla rozwoju prywatnych instytucyj dobroczynnych i użytku ogólnego od Władysława, Stanisława i Anny-Klary Montwiłłów, Marji-Zofji Wilskiej, Heleny-Antoniny Pułaskiej i Stefanji-Heleny O. Rurk. Nr. Hip. 15650.
4. Nieruchomość w mieście Wilnie przy ulicy Gedyminowskiej pod Nr. 44 dawn. Nr. 62, o powierzchni 200 sąż. kw., należąca do Kazimierza Pleskaczewskiego. Nr. Hip. 15631.

5. Nieruchomość w mieście Wilnie przy zaułku Kazimierzowskim pod Nr. 9 o powierzchni 2405 mtr. kwadr. otrzymana przez Wileńskie Towarzystwo Dobroczyńności na zasadzie przedawnienia. Nr. Hip. 15516.
6. Nieruchomość w mieście Wilnie przy ulicy Bakszta pod Nr. 8 o powierzchni 3889,50 mtr. kw., otrzymana przez Wileńskie Towarzystwo Dobroczyńności na zasadzie przedawnienia. Nr. Hip. 15515.
7. Nieruchomość w mieście Wilnie przy ulicy Kalwaryjskiej pod Nr. 7 i Pióromont pod Nr. 2 o powierzchni 1767,50 mtr. kw., otrzymana przez Wileńskie Towarzystwo Dobroczyńności na zasadzie przedawnienia. Nr. Hip. 15514.

W oznaczonym terminie osoby interesowane winne zgłosić swoje prawa do tych nieruchomości w kancelarji Wydziału Hipotecznego, Gmach Sądów, przy ul. Mickiewicza pod Nr. 36 pod skutkami prekluzji, przewidzianymi w art. 153 ust. hip. z r. 1919.

Wilno, dn. 23 października 1933 r.

Pisarz Hipoteczny
przy Sądzie Okręgowym w Wilnie
(—) L. Sumorok.

Pisarz Hipoteczny przy Sądzie Okręgowym w Wilnie obwieszcza, że niżej wyszczególniona nieruchomość wywołana została do regulacji pierwiastkowej.

Na dzień 16 lutego 1934 roku.

Nieruchomość w mieście Wilnie przy ulicy Wielkiej pod Nr. 26, dawniej pod Nr. 56 o powierzchni 449 metr. kwadr., przyznana na mocy przedawnienia Róży Słonimczykowej. Nr. Hip. 15689.

W oznaczonym terminie osoby interesowane winny zgłosić swoje prawa do tej nieruchomości w Kancelarji Wydziału Hipotecznego gmach Sądów, przy ulicy Mickiewicza pod Nr. 35, pod skutkami prekluzji, przewidzianymi w art. 153 ust. hip. z r. 1919.

Wilno, dnia 30 października 1933 roku.

Pisarz Hipoteczny przy Sądzie Okręgowym w Wilnie.
(—) L. Sumorok.

Pisarz Hipoteczny przy Sądzie Okręgowym w Wilnie obwieszcza, że niżej wyszczególnione nieruchomości wywołane zostały do pierwiastkowego zaprowadzenia hipoteki:

Na dzień 12 lutego 1934 r.

1. Nieruchomość w mieście Dziśnie przy ulicy Ziemiańskiej pod Nr. 5, powierzchni 446 sąż. kw., nabyta przez Helenę-Michalinę Puciatową od Leoncjusza Lipkina. Nr. Hip. 724⁴/B.
2. Osada nadziałowa we wsi Stańki pod Nr. 352 w gminie Krzywickiej pow. Wilejskim, powierzchni około 3 dzies., nabyta przez Kazimierza Pawłowskiego od Józefa Pawłowskiego. Nr. Hip. 7250/B.
3. Osada nadziałowa we wsi Szabany pod Nr. 1231 w gminie Hruzdowskiej pow. Postawskim, powierzchni 5,78 dzies., nabyta przez Stanisława Korowackiego od Macieja Korowackiego. Nr. Hip. 7251/B.
4. Osada we wsi Ozierawa pod Nr. 72, w gminie Bohińskiej pow. Brasławskim, powierzchni 9,90 ha, nabyta przez Teofilę Kwiatkowską od Jana Korbutowskiego. Nr. Hip. 7252/B.
5. Kolonja w folwarku Trokiele w gminie Solńskiej, pow. Oszmiańskim, powierzchni 10 ha 9476 mtr. kw., nabyta przez Kazimierza Łukojcia od Jerzego Rytla. Nr. Hip. 7261/B.

W oznaczonym terminie osoby interesowane winny zgłosić swoje prawa do tych nieruchomości w Kancelarji Wydziału Hipotecznego Sądu Okrę-

gowego w Wilnie, Gmach Sądów, ul. Mickiewicza Nr. 36, pod skutkami prekluzji, przewidzianymi w art. 154 ust. hip. z roku 1919.

Wilno, dn. 25 października 1933 r.

Pisarz Hipoteczny
przy Sądzie Okręgowym w Wilnie
(—) *Hieronim Piotrowski.*

Wydział Hipoteczny przy Wydziale Zamiejscowym w Lidzie Sądu Okręgowego w Wilnie obwieszcza, że niżej wyszczególnione nieruchomości wywołane zostały do pierwiastkowego zaprowadzenia hipoteki:

Na dzień 15 lutego 1934 r.

1. Nieruchomość w mieście Lidzie przy ulicy Żeligowskiego pod Nr. 9 (daw. we wsi Dworcowa Sloboda), powierzchni 792,10 mtr. kw., należąca do Trofima i Urszuli Sonczyków. Nr. Hip. 3357.
2. Nieruchomość w mieście Lidzie przy ulicy Pierwszego Maja pod Nr. 37, powierzchni 715 sążni kwadr. należąca do Nikifora Zienczenko w połowie otrzymana w drodze spadku po śmierci żony Marji Zienczenko, a w drugiej połowie nabyta od Marji Budnik. Nr. Hip. 3358.
3. Nieruchomość włościńska nadziałowa w miasteczku Dokudowo gminy Dokudowskiej, pow. Lidzkiego, powierzchni mniej więcej 1040 sążni kwadr., otrzymana w drodze darowizny od Teodora Danilikowa przez Jana Bondara. Nr. Hip. 3387.

W oznaczonym terminie osoby interesowane winne zgłosić swoje prawa do tych nieruchomości w kancelarii Wydziału Hipotecznego w Lidzie przy ulicy Suwalskiej pod Nr. 74 pod skutkami prekluzji, przewidzianymi w art. 153 Ust. z roku 1919.

Pisarz Hipoteczny
przy Wydziale Zamiejscowym w Lidzie
Sądu Okręgowego w Wilnie
(—) *K. Kontowtt.*

Wydział Hipoteczny w Brześciu nad Bugiem Sądu Okręgowego w Pińsku obwieszcza, że niżej wymienione nieruchomości wywołane zostały do pierwiastkowej regulacji hipoteki:

Na dzień 27 marca 1934 roku.

- 1/6951. Nieruchomość w m. Brześciu n/B. przy ul. Słowackiego pod Nr. 2^{III}, część większej nieruchomości przy zbiegu ulic 9 Lutego pod Nr. 11 i Słowackiego pod Nr. 2, powierzchni 1068 mtr. kw., nabyta przez Jakima i Annę małż. Siedun od Pawła Dmitruka.
- 2/6957. Trzy działki gruntu w uroczysku „Graskoje” Nr. Nr. 59, 60 i 61, gm. Kamienica-Zyrowiecka, pow. Brzeskiego ogólnej powierzchni 15 ha 4920 mtr. kw., należące do Gminy miasta Brześcia nad Bugiem.
- 3/6958. Nieruchomość w m. Brześciu n/B. przy ul. Sadowej pod Nr. 35, powierzchni 884 mtr. kw., należąca do Pejsacha Gruszewskiego.
- 4/6959. Obszar scaleniowy wsi Petelewo gm. Siechniewicze, pow. Prużańskiego, powierzchni 299 ha 2215 mtr. kw.
- 5/69-0. Obszar scaleniowy wsi Porosłowo gm. Siechniewicze, pow. Prużańskiego, powierzchni 446 ha 9290 mtr. kw.
- 6/6961. Obszar scaleniowy wsi Laskowicze Małe gm. Siechniewicze, pow. Prużańskiego, powierzchni 184 ha 2050 mtr. kw.
- 7/6962. Obszar scaleniowy Kolonji Kluki-Nowe gm. Horodeczniańskiej, pow. Prużańskiego, powierzchni 33 ha 3186 mtr. kw.
- 8/6963. Obszar scaleniowy wsi Szylin gm. Siechniewicze, pow. Prużańskiego, powierzchni 705 ha 5068 mtr. kw.

- 9/6964. Obszar scaleniowy wsi Smolany gm. Prużańskiej, powierzchni 1037 ha 7537 mtr. kw.
- 10/6065. Obszar scaleniowy wsi Chojniki II gm. Maleckiej, pow. Prużańskiego, powierzchni 502 ha 5211 mtr. kw.
- 11/6966. Obszar scaleniowy wsi Helenowo i Maciejewicze Małe gm. Siechniewiczze, pow. Prużańskiego, powierzchni 1177 ha 8690 mtr. kw.
- 12/6968. Nieruchomość w m. Brześciu n./B. przy ul. Szerokiej pod Nr. 148, powierzchni 927 mtr. kw., nabyta przez Marię Nazarenko od Włodzimierza i Zofji małż. Sacharuków.
- 13/6979. Nieruchomość w m. Brześciu n./B. przy zbiegu ul. Grajewskiej i Błotnej na Grajewskim przedmieściu, powierzchni 3 ha 8374,45 mtr. kw., należąca do Gminy miasta Brześcia nad Bugiem.
- 14/6980 Trzy działki Nr. Nr. 581Va, 581Vb, 581Vb gruntu nadziałowego we wsi Batcze gm. i pow. Kobryńskiego, powierzchni 3 ha 2447 mtr. kw. nabyte przez Jana Malczuka od Grzegorza Migury.

W oznaczonym terminie osoby interesowane winny zgłosić swe prawa pod skutkami prekluzji.

m. Brześć n/B. dnia 23 października 1933 roku.

Pisarz Hipoteczny (—) *Leopold Dmowski.*

Wydział Hipoteczny Sądu Okręgowego w Pińsku obwieszcza, że niżej wymienione nieruchomości wywołane zostały do pierwsiastkowej regulacji hipoteki:

Na dzień 7 lutego 1934 roku.

- 1/9132. Działka gruntowa w ur. „Zalesje” z majątku ziemskiego Uhrynicze w gminie Pniewno, powiecie Kamień-Koszyrskim, wojew. poleskiem, o powierzchni 8 ha, nabyta przez Natalję Burdak od Michała Ordy.
- 2/9133. Działka gruntowa w ur. „Grabowo” z majątku ziemskiego Uhrynicze w gm. Pniewno, pow. Kamień-Koszyrskim, wojew. poleskiem o powierzchni 4 ha, nabyta przez Kiryła Andrusika od Michała Ordy.

W oznaczonym terminie osoby interesowane winne zgłosić swoje prawa pod skutkami prekluzji.

Pińsk, dnia 19 października 1933 roku.

Pisarz Hipoteczny
przy Sądzie Okręgowym w Pińsku
w. z. (—) podpis nieczytelny.

Z RADY ADWOKACKIEJ W WILNIE.

OBWIESZCZENIE.

Rada Adwokacka w Wilnie podaje do wiadomości, że zgłosili się do Rady następujący petenci:

○ wpisanie na listę adwokatów:

- 1) **Aleksandrowicz Aley** — referendarz Okręgowego Urzędu Ziemskiego w Grodnie, zam. w Grodnie przy ul. Narutowicza Nr. 7-a, m. 4, z siedzibą w Brześciu n./B.
- 2) **Budahoski Nestor** — aplikant adwokacki tegoż Okręgu, zam. w Nowogródku przy zauł. Sienieżyckim Nr. 7, z siedzibą w Nowogródku.
- 3) **Kaliniewicz Stefan** — aplikant adwokacki tegoż Okręgu, zam. w Zdzięciole, ul. Legjonowa Nr. 60, z siedzibą w Zdzięciole.

○ wpisanie na listę aplikantów adwokackich:

- 1) **Doliński Józef** — aplikant sądowy przy Sądzie Okręgowym

w Pińsku, zam. w Brześciu n./B. przy ul. Piotrowskiej Nr. 10/3, z siedzibą w Brześciu pod patronatem adwokata Rózańskiego.

2) **Markman Jojna** — aplikant sądowy przy Sądzie Okręgowym w Wilnie, zam. w Wilnie przy ul. Szopena Nr. 8/6, z siedzibą w Wilnie pod patronatem adwokata Macieja Bajraszewskiego.

3) **Rogalewiczowa Marja** — aplikant sądowy przy Sądzie Okręgowym w Nowogródku, Hotel Europa, z siedzibą w Nowogródku pod patronatem adwokata Piotrowskiego.

4) **Zylbersztromówna Melanja** — zam. w Łodzi, ul. Zielona Nr. 11, z siedzibą w Grodnie pod patronatem adwokata Lobmana.

TOWARZYSTWO WYDAWNICZE MŁODYCH PRAWNIKÓW I EKONOMISTÓW

Spółdzielnia z odpow. udziałami w Warszawie

Jedyna instytucja wydawnicza młodego pokolenia
prawników i ekonomistów, założona w 1933 r.

PROWADZI:

SPRZEDAŻ KSIĄŻEK PRAWNO-EKONOMICZNYCH
(prospekty i katalogi wysyła się na każde żądanie)

ROZWIJA:

działalność wydawniczą na terenie prawa i dziedzin pokrewnych

WŁASNE WYDAWNICTWO p. n.

„PRZEGLĄD PRAWA I EKONOMII”

ZARZĄD I BIURO: Warszawa, ul. Kopernika 30 (pokój 405)
tel. 530.37.

KSIĘGARNIA: Warszawa, ul. Mazowiecka 10, tel. 503.29
(przy Księgarni Rolniczej).

TREŚĆ: Jan Łuczywek adwokat — *Przymusowe ubezpieczenie adwokatury*. Str. 269. *Projekt nowego statutu Funduszu Wzajemnej Pomocy Izby Adwokackiej w Wilnie*. Str. 273. *Orzecznictwo cywilne*. Str. 281. *Orzecznictwo karne*. Str. 289. *Kronika*. Str. 295. *Wokanda*. Str. 295. *Obwieszczenia*. Str. 296. *Z Rady Adwokackiej*. Str. 299.

KOMITET REDAKCYJNY:

Dr. Franciszek Bossowski, Profesor U.S.B. *Aleksander Jodziewicz*, Sędzia Sądu Apelacyjnego. *Olgierd Kryczyński*, Prokurator Sądu Najwyższego. *Kazimierz Petruszewicz*, Adwokat. *Bronisław Olechnowicz*, Adwokat. *Dr. Halina Zasztowt-Sukiennicka*, Adwokat.

Wydawca — STANISŁAW BAGIŃSKI

Redaktor Odpowiedzialny — BRONISŁAW OLECHNOWICZ.

Drukarnia „ZORZA” Wilno, Wileńska 15.